

MEZŐSÉGI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 korona — fillér.
Fél évre 3 korona — fillér.
Negyed évre 1 korona 50 fillér.
Egyes szám ára — korona 24 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó:
DR. HAJDU DEZSŐ
ÜGYVÉD, MOCs.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mocs.

Hirdetéseket mérsékelt díjszabás szerint közöl a kiadóhivatal.

Kéziratot vissza nem adunk.

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNPAP.

A gazdasági munkások foglalkoztatása.

A belügyminiszter leiratot intézett a hatóságokhoz, a melyben fölhívja őket, hogy a gazdasági munkások házi iparral való foglalkoztatása tárgyában tegyenek javaslatot illetve mondjanak véleményt.

A mócsi járás főszolgabírája: Gaál Jenő ur jelentését a közeli napokban tette meg, a melynek ösmertetését, — tekintettel a közérdekre és arra, hogy a kérdés a Mezőség népét a legközelebről érinti — volt szives megengedni. A jelentés a következőket mondja:

„A mezősegi, így tehát a járásombeli gazdasági munkások, napszámosok helyzetének javulását első sorban a Szászrégen—apahidai vasút kiépítése által remélhetjük, mert manapság vasút nélkül haladás, gazdasági föllendülés lehetetlen. A Mezőség pedig — kevés kivétellel — nélkülözi a vasutat, a minek következtében ipar magánvállalkozás útján nem létesül s így a szegény napszámos téli foglalkozást nem talál. Ilyen téli foglalkozást adó ipari telep hiányában a nép teljesen ellustul, mert télen —

ugyszólván — semmivel sem foglalkozik. Ennek megfelelőleg igényei is végtelen kicsinyek. Ha meg van a kis kukoriczája télire, teljesen meg van elégedve sorsával s nem fárasztja magát sem házi iparral, sem mással.

Tehát a népet első sorban ezen tétlenségről, munka ellenszenvről kellene leszoktatni. Erre pedig rendszeresen nevelni kell, például, segítséggel; egyszerű háziipar tanfolyamokkal céltni nem lehet. Legékebben bizonyítja ezt a 3 évvel ezelőtti, Magyar-Szováth községben tartott kosárfonó tanfolyam. Ezen még a szomszédos községekből is vettek részt, de mihielyt a tanfolyam megszűnt, — vége volt a kosárfonásnak is, mert — a mint a napszámos igazán mondja — nem fizeti ki kosárfonással vesztegetni az időt, miután nehezen lehet az árut értékesíteni, sokat kell házalni vele, míg el tudja adni néhány fillérért. Ugy, hogy jelenleg a vidéknek a kosárszükségletet Kolozsvárról kell beszerezni.

Szerény nézetem szerint az ilyen s ehhez hasonló ipar tanfolyamokkal céltni nem érünk el. Hanem eredményes segítyt nyújtana, ha járásom három főbb helyén, Mocson, Magyar-

szováthon és Gyulatelkén, csakis a téli hónapokban üzemben levő, kosárgyékényfonó és kefekötő házi ipar telepek létesítenének és pedig kellő állami támogatással, hatósági felügyelet alatt, szakemberek vezetése mellett. Ezen telepen a jelentkező munkások oktatásban részesülnének, a téli hónapok alatt. A telepen előállítandó ipari cikkek aztán az állam közvetítésével, nagyban adatnának el.

Kiememelni kívánom, hogy a telepek házilag lennének kezelendők, mert ha vállalkozó kapja, azon csak a vállalkozó nyerekedne a szegény napszámos rovására.

Szükségessé fog válni természetesen megfelelő, fűztelepek létesítése. Ez pedig legkönnyebben úgy volna elérhető, ha az állam arra való tulajdonosoknak ingyen adna fűzdugványokat s a nyerendő fűzvesztőt a megállapítandó egységes árban beváltaná.

Hogy pedig a nők is kellő téli foglalkozást nyerjeek, szükségesnek látom járásomban, 3—4 helyen, teljes államköltségen megfelelő kender áztató medenczéket beállítani. Régen a Mezőségen, a mikor a tavak még

A „Mezősegi Hírlap“ tárczája.

Emlékszel-e?

Emlékszel-e, lent a kertben Csókot lopni, hogy akartam? De kiszöktél s elfutottál, Mig én hoppon ott maradtam. S kaczagva azt kiálltottad: — „Kedves uram! — azt nem szabad!”

Emlékszel-e? — aztán megint Ketten voltunk ottan alatt. Incselkedtél: „Kellene csók?” Feleletül — a csók csattant, S te édesen aztán mondtad: „Jaj Istenem! — azt nem szabad!”

Ketten ültünk, úgy mint akkor. Adtam csókot, te meg kettőt, — Én meg hármát, így ment tovább. Meg sem áltunk ezer előtt. Pedig tudtad, de nem mondtad: — „Kedves uram! — azt nem szabad!”

Dr. HAJDU DEZSŐ.

Mese.

— Írta: R. Gyula —

Másfél óránk volt még a vonat indulásáig s mivel a tennis-pálya ép utunkba esett, bementünk. Csak három asszonyt találtunk ott; kik azonban valószínűleg meg elégették már a játékot, mert kifáradva üttek a lugasban s átlélt szerelmi epizódjaikat mesélték egymásnak. Nagy örömmel fogadtak bennünket, különösen Fifót, ki mindig a legérdekesebb szerelmi kalandokat tudta elmesélni. Most is közre fogták, s úgy kérték, hogy meséljen valamit. A kis Kállayné, — ki mindig a szívügyeivel volt elfoglalva szintén meg szóllalt.

— Mondja Fifó, volt maga valaha leányba szerelmes?

— Azt hiszem nem voltam Nagyságos asszonyom, de talán mégis! . . . Ha érdeklőnőket, elmesélem. Sok időm nincs, de miután rövid, — egy fél óra alatt el-

mondhatom. Kivette lapos, ezüst tárcáját, meg gyújtotta cigarettjét és az ő szókott lassu, kellemes beszéd modorában elkezdett beszélni.

— „Azt hiszem nyolcz évvel ezelőtti történt. Debreczenben voltam equitációban. S miután oly rövid idő alatt, csak kevés ösmerkedik meg az ember, ott reméltem legmerészebb kalandjaimat véghez vinni.

Jól is kezdődött. Hisz csinos asszony van mindenhol, csak meg kell keresni.

Egy 35—36 éves asszonynak kezdtem udvarolni, — a férje valami nagyobb hivatalnok volt, s mi fő, ritkán volt otthon. A kis lánya zárdában volt. S miután ép a huszár kaszárnya mellett laktak, nem sok nehézséget kellett leküzdenem a körülményekkel, de az asszonynál sem.

Három hónapig, sőt tovább is jól ment minden. Igaz ágyan, hogy időközben haza jött a leánya, de azt nem láttam soha.

nem voltak lecsapolva, szépen virágozott a kendertermelés és a szövés. A nép összes vászonszükségletét maga állította elő. De most nincs megfelelő kenderáztató hely, a minek következtében a kendertermelés szűnőben van és a nők felhagynak a téli foglalkozást nyújtó fonás- és szövással és szükségleteiket rossz vásári portékákkal fedezik.

Ezeket tartom járásomban legcélzerűbbeknek és szükségeseknek a szegény nép téli időben való sikeres foglalkoztatása és a munkáskérdés helyes mederben tartása céljából. Ez által fokozódni fog a munkakedv, könnyítve lesz a megélhetés.

Nyári foglalkoztatásra szükség nincsen, mert a nép egész nyáron át kellő foglalkozást nyer meglehetősen bér mellett. Sok községben még idegen munkásokat is kénytelenek a gazdák hozatni, hogy el ne késsenek gazdasági munkával.

Kérem az alispán urat, odahatni méltóztassék, hogy a támogatásban járásom részesüljön, ha nem is lehetséges egyszerre, de legalább részletekben.

A szocializmusról.

— Írta: Dr. Hajdu Dzsó. —

II.

A multkori cikkemben a szocializmusról általánosságban írtam. Most feleletet fogok adni arra, hogy mi hát a szocializmus?

Ezen szót: szocializmus, Owen — az első szocialis állam rendezője — használta először s a XIX. században került a forgalomba s azóta szétében használják. Azonban a szocializmus maga igen régi. Talán egyidős az emberi társadalom alakulásával. Minden államban, minden időben voltak elégedetlenek, a kik a fenálló társadalmi rendnek ellenségei voltak, a kik más társadalmi szervezettel remélték a minden időben létező proletárság existenciáját biztosítani, az emberiség boldogságát elérni. Hiszen a kereszténység sem egyéb, mint ilyen szocialis (társadalmi) alakulás, s a Megváltó nem más, mint mint minden idők legnagyobb szocialistája!

Hallottam, hogy vérszegény s ép akkor végzi délutáni sétáit a kisasszonyával, mikor én náluk vagyok. Repült az idő. Olyan asszonyok közé tartozott, kiket nem lehet megunni. Minden nap más meglepetéssel várt, új örömeiket tartogatott számomra s én szinte sajnáltam, hogy egy hónap múlva válnunk kell.

Aug. 3-án volt a lóverseny, ott megismerkedtem a leányával, aki 16—17 éves lehetett. Ellentéte volt anyjánknak: vékony, szőke, kékszemű szépség volt.

Első pillanatban úgy nézett rám, hogy tisztában voltam, hogy ösmer, sőt talán szerelmes is belém.

Nem csalódtam. Azután mindennap láttam, ott ült mindig a kertben a gesztenyfa alatt, hol nekem keresztül kellett mennem. Szinte szégyeltem magam tőle. Soha olyan ártatlan, naiv kék szemeket nem láttam. Láttam rajta, hogy fogalma sincs,

Az ujkori szocializmus azonban mind-ezen mozgalmaktól elüt. Legfeljebb csak abban egyeznek meg, hogy ez is, az is a fenálló társadalmi rend elégedetlen, s ez is, az is újat akar. De hogy minő legyen ez az új, — e tekintetben a mai szocializmus a legteljesebb mértékben eredeti.

Mind említettem a szocializmusról ma már a szélrőzsa minden irányában beszélnek. És pedig beszélnek a nélkül, hogy tudnák jelentését, értelmét; — a nélkül, hogy lényegével, céljával tisztában lennének.

Tagadhatatlan, hogy ennek jórészt maguk a szocialisták az okai, mert — úgy szólván — maguk sem tudják, hogy tulajdonképpen hát mit és hogyan akarnak. De nemcsak a közkatonák nincsenek tisztában vele, hanem maguk a generálisok sem. Az 1869-iki eisenbachi program lényegesen mást mond, mint az 1875. évi gothai program. Ez okozta, hogy a szocializmus lényege tekintetében a legelterjedtebb, a legérettebb, szinte badar nézetek és tanítások forognak közszájon szerte e világban. Ma mindenki beszél szocializmusról, s alig tizezredik tudja, hogy mi ben áll, mi a lényege?

Nap-nap után hallani ilyen kívánságokat: „vétassék el a vagyon a gazdagoktól s osztassék el az emberek között egyenlően“. Mások azt mondják, hogy „biztosítsák a munkásoknak a jövedelem nagyobb részét, mint a tőkéseknek“. Némelyek meglegszenek jó napszámmal, jó fizetéssel és jó keresettel. Szóval ezek azt vélik, hogy a szocializmus a *megosztásnak* egy új módszere, a mely azt tanítja, hogy *másképp kell megosztani a vagyont, s akkor mindenkinek elegendő jut.*

Mindezen nézetek és tanítások azonban tévesek. A kik azokat hirdetik a szocializmus hamis apostolai.

A szocializmus nem a megosztásnak, hanem a *termelésnek* egy új rendszere, a mely azt tanítja, hogy *másképpen kell termelni, mint eddig és akkor sokkal több lesz a megosztani való.*

A *közös termelésnek, a közös gazdálkodásnak egy új nemét, új rendszerét* keil a szocializmus alatt érteni.

Máás szavakkal: a *magántőhét* (azaz a szabadversenyen alapuló termelési módot) a *kollektív tőkével* (azaz a társadalom közös, minden tagjának a tulajdonát képező termelési eszközökkel) véli és

miért járok mindeunap hozzájuk. Láttam, hogy szegényke valósággal belém szeretett.

Ritkán beszéltem vele, legfeljebb egyet-mást kérdeztem tőle s ilyenkor egész rajongás-szerűen felelt. Később megszoktam, s úgy tekintettem, mint egy kis gyermeket.

29-én bált rendeztünk, s a mamája őt is elhozta. Olyan volt mint egy tündér, az ő ördögien szép fekete mamája mellett.

En persze többnyire az anyjával táncoltam, jobbanmondva nem táncoltam, hanem a kertben sétáltunk, s élvezlük azt a bü-bajos augusztusi éjt, s az egyedül létet, mikor egyszerre csak egy fehér alakot pillantottam meg egy fának támaszkodva. Megismertem... Az asszony nem vette észre s így mikor vissza mentünk a terembe, észrevétlenül kiosontam ahhoz a fához.

akarja a szocializmus helyettesíteni. S az ekként létesült közös termelés, közös gazdálkodás nyilvános vezetés alá helyeztetnék s ugyancsak ily vezetés mellett történne a produkált közös termékek elosztása — és pedig vagy a teljesített munka arányában, vagy mindenkinek észszerű szükséglete szerint.

Ez a szocialis törekvések közgazdasági quintessenciája, ezt lehet a szocializmus czéjaként megjelölni a bizonytalanságok chaosában. Az utak és módok azonban, a melyek ezen czéihoz vezetnek annyi-félék, a hány szocialista apostol volt és van.

A következőkben a szocializmus egy pár részletkérdéséről fogok írni. Kiszakítom az érdekesebbeket, — minden különösebb összefüggés nélkül. (Folyt. köv.)

Széljegyzetek.

A mocsai társadalmi életéről.

Nagyságos Asszonyom! Kíváncsiságát a világért sem itélem el. Nem itélem el még akkor sem, ha asszony nem volna, még kevésbbé, a midőn tudom, hogy Éva anyánk egyik bajos, de kíváncsi teremtese.

Mit tartok a mocsai társadalmi életéről? erre óhajt feleletet. Bár a kérdés fogós és kényes, mert a feleletnek Scyllák és Charibdysek, akarom mondani a mocsai nyelvek között kell átevezni, de megpróbálom az átmenetelt, hátha sikerül nekem is, mint a régi Argonautáknak.

A felelet rövid. Nem tartok róla semmit, mert semmiről nem lehet semmitsem tartani, — lévén Mocson jelenleg a társadalmi élet egyenlő a semmivel. Hogy mégis irok erről a semmiről, csak azért történik, mert *kellene lenni és lehetne is*, a mint ez az elmúlt télen bebizonyosodott. Még ma is kellemesen gondolkodom — azt hiszem Nagyságos Asszonyom is — azokra a fényesen sikerült tea- és háziestélyekre. Igazán öröm volt látni, hogy a mocsai magyar társaság, miként egyesült. Öröm volt látni azt a pajzán jó kedvet, mikor a kis lányok oda szóltak a cigánynak: „ide a fülembe!“ — s járta a „sohse halunk meg!“ Ugy tetszett, hogy a mocsai társaságról beteljesedett egyszerűvalahára a bibliai mondás: „egy akol, egy jászol!“

Sajnos, hogy ez csak látszat volt. — Mint a Kaleidoskop, ha egy kissé meg-

A kis leány csak akkor vett észre, mikor már ott álltam mellette. Sirt. Próbáltam vigasztalni. Kérdeztem mi baja, de csak tovább sirt.

Mivel pad nem volt a közelben, mit tehettem volna egyebet fél térdrel letérdeltem, a másakra ráültem, s úgy próbáltam vigasztalni.

Simogattam azt a szép szőke fejet, mely lassanként odasimult az atilámhoz s aztán elkezdtem csókolni úgy, a hogy egy kis gyermeket szokott az ember.

Higyje el asszonyom sokat csókoztam már, de azt az érzést, mit éreztem akkor, mikor az az ártatlan kis lány hozzám simult, mikor megcsókolt, azt nem tudom elfeledni soha.

Nem beszélünk semmit. En csókoztam őt, néha ő is megcsókolt engem s közbe-közbe reám nézett azokkal a tiszta kék

billentik, egészen más alakot mutat, — úgy történt a mocsai társadalmi élettel is. Valaki megbillentette, s vége lett a régi szép képnek és egyetértésnek. Most úgy vagyunk, mint egy kutya-macska társaság. Ha együtt kell lennünk egymással, összehuzzuk magunkat, mert nem tudjuk, hogy a másik nem akar-e harapni vagy karmolni. Valóságos diplomatának kell lenni, hogy az ember olyant ne szóljon, a mi a másikat meg sérti. Mert ma Mocson mindenki az ellentétet, a különbséget keresi, s nem azt, a mi a társaságot összehozhatná. Még az embereknek is annyi skálája van, a hányan vannak.

Folytassam tovább? — úgy e bár felesleges. A mocsai társadalmi élet meghalt s a halottakról vagy jót, vagy semmit. Elszomorít azonban az hogy azok, a kik akarunk, nem tudunk az állapotón változtatni, — azok pedig, a kik tudnának, nem akarnak. Reméljük és várjuk a fel-támadást!

Kezeit csókolja, alázatos szolgálója

Dodó.

H I R E K.

Mocs, 1906. december hó 6.

— **Kosár és gyékényfonó tanfolyam Mocson** A m. kir. földmívelésügyi Miniszter ur a mocsai áll. elemi népiskola gondnokságának kérésére, a népiskolával kapcsolatosan szervezett gazdasági ismétlő iskolában a f. 1906/1907. tanévben kosár- és gyékényfonó tanfolyam tartását engedélyezte s annak költségeire 300 kor. államsegélyt ki is utalt. A tanfolyam vezetésére az állami elemi népiskola gondnoksága lett megbízva. A gondnokság a tanfolyam kivételére nézve a lépéseket meg is tette. Fölkérte az Erdélyi Gazdasági Egyesület kolozsvár megyei szakosztályát, hogy ezen tanfolyam vezetésére egy szakembert ajánljon, ki a tanfolyamra jelentkezőket kioktassa. Fölhívta továbbá a községi Elöljáróságot, hogy a községben a tanfolyam megtartását közé tegye. A tanfolyam kezdődik 1907. január 3-án és tart 1907. február 20-ig bezárólag. Ez uton is fölhívja a gondnokság mindazok figyelmét, kik a tanfolyamon részt kívánnak venni, hogy f. évi december hó 15 ig jelentkezzenek. Benczéd János igazgató-tanítónál. — A mocsai állami elemi népiskola gondnokságának megbízásából Benczéd János gond. jegyző.

szemmekkel, melyekben benne volt kis szívének ártatlan, öntudatlan szerelme.

Figyelmeztettem Fíót, hogy siessen, mert lekésünk.

— Nincs is tovább hölgyeim. Többet nem láttam őt. Azt hiszem Lilly volt a neve, — visszament a zárdába s egy hónap múlva én is haza-kerültem.

— Még csak azt mondja meg Fíó — kérdezte a kis Kállayné — nem látta többé soha?

— De láttam egyszer. Tavaly keresztül utaztam Debreczenen, s az állomásnál egy szőke asszony várta az urát.

— És nem beszélt vele?

— Nem nagyságos asszonyom, most valószínűleg ő is olyan mint a többi, — s azt akartam, hogy legyen nekem is egy tiszta, ártatlan, bájos emlékem.

— **Kinevezés.** Rácz Viktor okl. tanárt, Torday Sándor kir. járásbíró unokaöccsét, a vallás és közoktatási miniszter a szentesi gymnasiumhoz rendes tanárnak nevezte ki.

— **Csendőlet Mocs és Vidéken.** Kaptuk a következő sorokat: November hó 27 én este 7 óra tájban, Mocson ösmeretlen tettes, — minden valószínűség mellett revolverrel — belőtt egy uri ember ablakán. A golyó átfurta a felső két üvegtáblát, s a rolettát, s behatolt a szobába is. A szobában együtt volt az egész család, — a családfő kivételével, a ki távol volt hazulról, a kik halálra rémültek az alávaló merénylettől. Mindez pedig megtörtént a csendőrlaktanya közvetlen szomszédságában, a holdvilág assistentiája mellett a nélkül, hogy a merénylőt elcsípték volna. Ma-holnap oda jutunk, hogy bezárt ajtók mellett sem lesz biztonságban az ember élete. De akkor minek a csendőr, az éjjeli őr és a közigazgatás?

— **Keszűben** az előbbi esetet megelőzőleg pár nappal egy Lipták nevű, állítólag gépkezelő, tényleg foglalkozás nélküli egyén, vacsora táján, részegen durva támadást intézett a 82 éves ref. lelkész ellen. Erőszakkal minden jogos ok nélkül behatolt az agg lelkész lakásába, fölfor-gatta a megterített asztalát, tört-zuzott a mi kezébe került, s állítólag tettelegességre is vetemedett. A község becsületes, békeszerető lakossága a hatósághoz fordult, ahonnan azouban csak másnap estére helyezték kilátásba a védelmet, kérdjük, ha Liptáknak tetszett volna egy egész nap excessusokat művelni, vajjon ki lett volna felelős? A hatóság bizonyára mosta volna a kezeit. — Tempora mutantur.

Közreadjuk a fenti sorokat, de nem hallgathatjuk el, hogy az esetnek maguk a keszűiek is okai annyiban, hogy minek hoznak ide az istenháta mögül efféle kétes alakokat, mikor van a mezőségen elegendő tisztességes géptulajdonos, aki cséplésre vállalkozik.

— **Pénzhamisító banda Erdélyben.** Az erdélyrészi csendőrség nagy pénzhamisításnak jött újból nyomára, melynek számai a Székelyföldtől Dévágig vezetnek. Az egész vidék el van árasztva hamis két koronásokkal. A gyártás valószínűleg a dévai csángótelepen történik, hol egy Csobot Gergelyné nevű fiatal özvegy lakik, aki már többször volt bezárva hamis pénzgyártás miatt. Több kereskedőt a pénzek forgalomba hozatalával gyanúsítanak. Számos letartóztatás várható.

— **Szabadalom egy találmányra.** Csögör Károly nagysármási bádógos, egy újszerű kezelt szőlőpermetező gépet talált fel. Szabadalmat kért rá, a melyet a napokban kapott meg a budapesti szabadalmi hivataltól. A szabadalmi oklevélben dicérettel tüntetik ki a találmányt. A Csögör permetezőjének előnye az eddigiek fölött az, hogy nem kell állandóan szivattyuzni, hanem csak egy csapot kell kinyitni és harmatszerűen szórja a vizet. A szabadalom megvétele céljából már ajánlatokat is kapott.

— **Tűz.** Kötelenen, a múlt hét folyamán Gaál Péter tanyáján tűz ütött ki s 1700 korona értékű takarmányt elhamvasztott.

— **Tűzoltóbál.** A tűzoltó bálra serényen folynak az előkészületek. Legközelebb meg-

alakult a rendező-bizottság, a melynek Elnökségét Gaál Jenő főszolgabíró vállalta el, a kinek felkérésére Dósa Endre alispán a védnökséget elfogadta. A bál hangversenynyel és tombolával lesz egybekötve s már eddigé is sokan ígértek tombolatárgyat. A bálon Czako Peti kolozsvári cigányprimás fog muzsikálni.

— **A mocsai fogyasztási szövetkezet mérlege.** A szövetkezet forgalma volt 1906. év december hó 1-ig 17318 korona 58 fillér, nyers haszon 1590 kor. 55 fill., tiszta haszon 269 kor. 47 fill. Ezen csekély tiszta jövedelem annak tudandó be, hogy a folyó első félévben sok volt az üzleti kiadás.

— **Kérelem.** Azon előfizetőinket, a kiknek előfizetése lejárt bátorkodunk kérni, hogy az előfizetési díjat beküldeni sziveskedjenek.

— **Esküvő.** Kaiser György mocsai iparos folyó hó 24-én tartja esküvőjét Mudra Helénnel.

— **Hamisított 50 koronások.** Több közeli posta és táviróhivatal ötvenkoronás bankjegyhamisítványt foglalt le, melynek feltűnőbb ismertető jelei a következők: A bankjegy német szövegű oldalának bal részén a sarok négyszög és a női alak feje közt levő kör alakú diszitmény a valódi bankjegyen a négyszöget érinti, ellenben a hamisítványon az említett diszitményt a négyszögtől hézag választja el, a melyben az átmenő szalagsáv látható. A hamisítvány magyar szövegében a „törvényes ercpénzt“ és „főtanácsos“ szavak helyett „törvényes ercpénzt“ és „főtanocsos“, szavak vannak feltüntetve s ugyanazon oldalon az alul jobb és bal felül levő „50“ szám zérusa sokkal kisebb, de a mellett vastagabb, mint az ötös számjegy és feltűnően ferdén áll. A nyomás hosszúsága, valamint szélessége valamivel kisebb, mint a valódi bankjegyeknél s elmosódott, a sorszáma (serie) 1068, a szám 91191 — 50. Kossuth kereskedelemügyi miniszter körrendeletben hívta fel a postahivatalokat, hogy az 50 koronás bankjegyek elfogadásánál fokozottabb óvatosságot tanúsítsanak.

— **Baleset a zsuki vadászaton.** Petricse-vics Horváth Artur báró orsz. képviselőt, miközben Alsózsukon vadászott, baleset érte. Fegyvere szétrobbant a kezében és a robbanás következtében a szeme mellett megsebesült. A kolozsvári szemklinika rá szallították.

— **Mi baj a szegény embernek?** Magyarországhoz községben a skarlátjárvány még folyton tart. A járásorvos a legszigorubb óvintézkedések foganatosítását rendelte el. Ezeket az óvintézkedéseket magyarázta a segédjegyzőt az összegyűlt lakosságnak, s hogy beszedjének nagyobb fogantja legyen, — hozzátette, hogy ha azokat, a miket mondott nem tartják be, az egész falu gyermeke a temetőbe kerül. Közbeszól erre egy öreg asszony: — „Az nem nagy baj, de ha a disznó döglenni kezd, az lesz baj a szegény embernek.“

— **A helységnevek megmagyarosítása.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter utasítására a belügyminiszteriumban most serényen folynak a munkálatok a helységnevekről szóló törvény végleges végrehajtására, ugyszintén az idegen felirású cégéztáblák megmagyarosítására. Az egyes

községek nevének megváltoztatásánál a belügyminiszteriumot főképp az a szempont vezérli, hogy visszaállítsák azokat az ősi elnevezéseket, melyek az idők folyamán át, részben eloláhosodtak. Evégből a belügyminiszter kiküldöttjei a vármegyei levéltárakban kutatnak, hogy az eredmények alapján a vármegyei alispánjaival egyetértve állapítsák meg a változás alá kerülő helységek új elnevezését.

— **A 10 és 20 koronás halála.** A minden pénznek felett rendelkező osztrák-magyar bank a legutóbbi közgyűlésen, azaz a pénzügyminiszterekkel folytatott tárgyalásain elhatározta, hogy kimondja a halál-ítéletet a papírpénzekre. 1907. január elsejétől kezdve nem hoznak többé 10 és 20 koronás papírpénzt forgalomba. Még az emlékét is elakarják törölni. Financziális és higiéniai szempontból csakis arany „aprópénz”-t fognak a közönség kezébe adni. Erre a célra már most is korlátozzák a papiros tíz- és huszkoronások forgalmát.

— **Új bank Nagyilondán.** November 18-án az ilondai nagyvendéglőben volt alakuló gyűlése a Nagyilondai Kereskedelmi Bank Részvénytársaságnak. Az új bank alaptőkéje 100,000 korona, alapítói és vezéremberei pedig a dési és kolozsvári kereskedői világ előkelőbb képviselői. Nevezetesen elnök lett Rosenberg Zsigmond; vezérigazgató Dux Mór.

— **Házasság.** Kellemetes hajadon, némi hozománnyal férjhez menni óhajt és pedig azonnal. Levelek e lap kiadóhivatala által „Nem bánja meg” jelige alatt továbbíttanak. Discretio biztosítva.

— **Adóhátralékok késedelmi kamatai.** Az 1905. évet megelőző időből fennmaradt adóhátralékok és az 1906. év III. negyedétől kezdve esedékes adótartozások után a késedelmi kamat a szabályok szerint rendszeresen számítható az 1905. és 1906. évi első negyedi adótartozások után 1906. évi július hó 15-iktől a befizetés napjáig 5 százalékos kamattal jár, az 1906. évi II. negyedi adótartozások után pedig a késedelmi kamat csak 1906. évi július 15-től kezdve számítható. (M. kir. pénzügyminiszter 13014—1906. számú rendelete.)

Közigazgatás.

Gazdasági tudósítók a Mezőségen. A földművelésügyi miniszter a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg a következőket: *a mocsai járásban:* ifj. Rohonczy Zsigmond mocsai és Godolán János gyulatelki lakost; *a mezőörményesi járásban:* Horváth Ödön köbölkúti és Engi Elek komlódi lakost; *a mezőméhesi járásban:* Feldmann Jakab mező méhesi lakost.

Az időjárás. Szinte abnormálisan enyhe az időjárás. Hónak, fagynak semmi nyoma, legfeljebb egy-egy kis köd jelzi reggelenként a zord időszak közeledtét. A gazdákra nézve kedvező ez időjárás, mert a marhaállomány künn maradhat a legelőn, ami úgy az állatok gyarapodása, mint a költség kimélnének szempontjából előny.

Kender- és lenvetőmag beszerzése. A kender- és lentermeléshez megfelelő vetőmag beszerzését a termelőknek a földművelésügyi miniszter megkönnyíteni akarván, kendermagot Olaszországból, lenmagot pedig Oroszországból szerzett be és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Bu-

dapest, Alkotmány-utca 31. sz.) a következő áron kaphatók: **Kendermag** 50 kgrmos zsákonként:

1—2 zsák megrendelésénél à 25 kor.
3—10 „ „ „ à 30 „
ezen felüli „ „ „ à 40 „
lenmagot pedig hordónként (85 kgr.)

1—2 hordó megrendelésénél à 25 kor.
3—10 „ „ „ à 30 „
ezen felüli „ „ „ à 35 „

Az árak Budapestről, vasúthoz szállítva értendők.

A tordai iparkiallítás fényes sikeréről számol be a kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara. Jelentése szerint ugyanis a kiállítást 10,000-nél többen látogatták és az anyagi eredmény 1355 korona fölösleget mutatott.

Új vasutvonal Erdélyben. Bérczeink között a közel jövőben egy új vasút fogja átszelni a Székelyföld öserdőségét. A kereskedelemügyi kormány ugyanis elrendelte, hogy Mádéfalva és Gyergyószentmiklós között egy új vasutvonalnak nyomjelzését készítsék el. Hatalmas vasutvonal lesz, mely a Székelyföld elszigetelt ipara előtt nyitja meg a világkereskedelmet. Már most Maros-Vásárhely—Szászrégen felől Déda községig, Brassó felől pedig Gyergyószentmiklósig közlekednek a Máv. vonalai, félkőralakban kerülve meg egy rengeteg, aránylag fejlett iparu területet. E terület erdőségein át a félkör radiusának megfelelően, már megkezdődtek az új vasút előmunkálatai. A nyomjelzéseket körülbelül a tavasszal befejezik s a sínfák lerakására kerül a sor. (Székely Világ)

Állatbetegség miatti zárlatok. Mocsai járás: juhhimlő: Magyar-Szováth; sertésvész: Botháza, Magyariráta, Tótháza; sertésorbáncz: M.-Szováth. **Nagysármási járás:** juhhimlő: Uzdiszentpéter; rühkór: Szász-Akna; sertésvész: Báld, Nagysármás. **Mezőörményesi járás:** sertésvész: Mezőujlak.

Sz.: 5188—906. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A mocsai kir. járásbíróóság mint tkvi. hatóság közhirre teszi, hogy dr. Hajdu Dezső ügyvéd mocsai lakos végrehajtónak, Moldován János tanító visai lakos végrehajtást szenvedő elleni 82 kor. 95 fillér tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék és a mocsai kir. járásbíróóság területén levő Visa községben és határán fekvő a visai 38. sz. tjkvben I. A I. 2—5, 7, 9, 10, 13—16, 18, 20, 21, 24—30, rdsz. alatt foglalt 405, 428, 429, 493, 539, 540, 690, 691, 845, 860, 1108, 1117, 1117, 1118, 1262, 1435, 1596, 1661, 1704, hrsz. egész ingatlanokra 218—263, 264—309, 317—362, 1529—1574, hrsz. erdő, kaszáló és természetlenből jutalékra, valamint a 69, 70/1, 1093/1, 1885/1, hrsz. ingatlanokra. Összesen 1906 korona.

II. a visai 254 sz. tjkvben A. 1. rdsz. 687. hrsz. ingatlanra 23 korona mint ezenel megállapított kikiáltási árban a C. 20 és C. 5. alatt Moldován János javára bekebelezett élelfogytiglani haszonélvezeti jog fenntartása mellett az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi február hó 13. napjának d. e. 10 órákor Visa községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan és birtok jutalék fent irt becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegesen elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. j.-bíróóság mint tkvi. hatóságtól. Mocs, 1906. nov. 10.

Tordai Sándor.

kir. j.-bíró.

Sz. 4840/906. tkvi.

Árverési hird. kivonat.

A mocsai kir. j.-bíróóság, mint tkvi. hatóság közhirre teszi, hogy dr. Weisz Miksa kolozsvári ügyvéd által képviselt Erdélyrészi Magyar Jelzálog-hitetbank r.-t. végrehajtónak Székely Gergely, Székely György, továbbá kiskoru Márton János, István, Máriskó, Zsuzsa és Márton (képviseelve Zabulik László által) magyarszováthi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 57 kor. 48 fillér tőke hátralék követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék és a mocsai j.-bíróóság területén levő Magyar-Szováth községben és határán fekvő a felsőszováthi 100 sz. tjkvben a végrehajtást szenvedők nevében álló A. 1. rdsz. 29 1/2,

29 1/2 hrsz. beltelekre 77 kor.,
3. rdsz. 260 hrsz. kertre 51 „
5. „ 348 „ szántóra 562 „
7. „ 1035 „ rétre 6 „
8. „ 1116/1 „ szőlőre 2 „

a felsőszováthi 467. sz. tjkvben a Bodor Gergely és társai nevében álló A. 1. rdsz. 775. hrsz. rétre 620 kor. A felsőszováthi 487. sz. tjkvben végrehajtást szenvedők nevében álló A. 1. rdsz. 249/1, 248/1 hrsz. beltelekre 371 kor., továbbá a felsőszováthi 174. sz. tjkvben A. 1. 1100. hrsz. közlegelőből a B. 554—560 szerint a végrehajtást szenvedők nevében álló jutalékra 132 korona, összesen tehát 1821 kor. azaz egyezernyolcszázhuszonegy korona, mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi január hó 12. napjának d. e. 10 órájkor Magyarszováth községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan és birtok jutalék fent irt becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegesen elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. j.-bíróóság mint tkvi. hatóság. Mocs, 1906. évi október hó 24-én.

Tordai Sándor,

kir. j.-bíró.

Új férfi-szabó divat szalon és szövet raktár.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Maros Vásárhelyt, Széchenyit 18. szám alatt, a Városháza tőszomszédságában**

Új férfi-szabó divat-szalont és szövet raktárt nyitottam.

Midőn ezt a körülményt bátor vagyok a nagyérdemű közönséggel tudatni, egyszersmint felhívom becses figyelmét arra is, hogy 10 éven keresztül mint szabász, Magyarország nagyobb városaiban voltam alkalmazva és ennek folytán képes vagyok a legkényesebb igényeknek is megfelelni.

Készítek minden szakmában vágó munkákat. Raktáron tartok honi, francia, angol és scot szöveteket a legjobb minőségben.

Egy levelező lapon való meghívásra akár helyben, akár vidéken is készséggel megjelenek.

Szíves pártfogást kér tisztelettel ifj. Lőrinczi József.

férfi szabó-mester.